

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

A ante P

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Aoti, pen. prod. *αὐτοί*, populi sunt in finibus Thraciae, Getis finium, non procul ab Istro. Meminit horum Plin. lib. 4. ca. 11. Aous, pen. prod. *ἄου*, Fluvius est in ea parte Macedoniae, quae mari Adriatico adiacet: non procul ab Apollonia in mare illud. Sunt qui Avontem appellant, teste Plin. lib. 3. cap. 23.

A ante **P**

Apæti, *ἄπει*, populi in Aethiopia, sub Aegypto, Memnonibus ad Austrum proximi: de quibus Prolem. lib. 4. cap. 8. Aparmia, sive Amacia, *ἄπειμα*, Urbis celeberrima in Tetrapoli Syriae, à Scieuco Nicanore cōdita, & à nomine uxoris ejus ea appellata, ut testatur Strabo lib. 15. ¶ Est & Apamia, Parthorum civitas, Heracleae, & Rhagis finitima: de qua apud eundem lib. 11. ¶ Tertia est in ora maritima Bithyniae, inter Rhodaci & Alcani ostia, Antiochi Epiphaniae opus: cujus meminit Stephanus, & Prolemæus lib. 5. ca. 1. ¶ Quartam collocat Plin. lib. 5. cap. 29, in ipso Marfyæ fluminis orio, ubi lociet Marfyas in Mæandri influit quam antea Celanæ: deinde & Ciboton ait appellatam. Hanc Strabo ab Antiocho Sotere conditam scribit, & à nomine Apamiae matris ejus (quæ Astabazi filia fuit, & uxor Seleuci Nicanoris) Apamiam fuisse appellatam. Fuit hæc urbs olim clarissima, totiusq; Asiae imperium post Ephesum celeberrimum.

Apameste, Oppidum in ea Italiae parte, quæ olim Magna Græcia dicta est. Hujus incolæ dicuntur Apamestini: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

Apavortene, *ἄπαστρον*, Regio est Scythiae, in qua est Hyrcania provincia.

Apelles, Apellis, *ἄπειλος*, Nomen pictoris eximii, patria Coi, qui omnes prius genitos, futurosq; postea arctiflex superavit, & picturæ plura solus propè cōtulit, quam ceteri omnes. Fuit Alexandrum Macedonem à nullo pingi voluisse, quam ab Apelle. De hoc Ovidius: Si nunquam Venerem Cois pinxisset Apelles, Mersa sub æquoreis illa lateret aquis. De hoc vide multa apud Plin. lib. 36. cap. 10.

Apellæda, *ἄπειλλος*, a, um, adjectivum, Stat. lib. 5. Syl. Vt vel Apelleo vultu signata colore.

Apennelle, *ἄπεινελ*, Urge APAMESTE.

Apenninus, *ἄπεινός*, Volgo *il monte Apennino*, Ger. Das Gebirg so sich mit dem Statium die ein vordragt heißt. Pol. *ἄπεινός* ἢ ὄχθρα *ἄπεινός*, Vng. *Apenninus berg*, per duplex n, vel Apenninus cum æ, diphthongo, ut scribit Servius, quasi Alpes Penni, quod eas Annibal primus superavit. Mox est, qui Italiam mediam dividit, incipitque à Genua & supra Carnos incumbit. Ejus descriptionem vide apud Lucanum.

Apenninigenæ, qui Apenninum inhabitant, aut in Apennino versantur: ut Apenninigenæ pastores. Claud. Apenninigenis cultas pastoribus aras.

Apenninicolæ, Idem Virg. 11. Aenid. Apenninicolæ bellator filius Auni.

Apertantia, *ἄπειρταντία*, Urbis Thessalicae, Steph.

Apellus, *ἄπειλος*, pen. cor. *ἄπειρος*, Montis nomen est, qui Nemeæ superjacet, ubi Theſeus Iovi primùm operatus creditur. Didō ad heros, cui Apellas nomen erat. Papinius: Mons erat audaci seductus in æthera dorso, Nominem Lernæi dicunt Apelunta colosi, Genibus Argolicis olim sacer. In castigationibus tamen exemplaribus hoc loco apud Statium Aphelanta legitur à nominativo Aphelas. Apud Plin. autem lib. 4. ca. 5, Apellus absque aspiratione.

Aphace, *ἄφασ*, Urbis Libyæ, Steph.

Aphannæ, regio Siciliae ignobilis: unde proverbium: Ad Aphannas, de obscuris & relegatis, Steph. *ἄφασ*.

Aphareus, per tres syllabas, pen. cor. *ἄφασος*, Patris Lyncei nomen est: à quo Ovid. Lynceum prolem Apharejam vocat lib. 8. Metam.

Apharus, Locus in Euxino, Ablyrtus antea dictus.

Aphedas, nomen regis Atheniensium: vel, ut Stephanus, Molossorum, *ἄφιδας*.

Aphesus, antos, Montis nomen est supra Nemeam. Vide APESVS.

Apheræ, *ἄφει*, Urbis Magnetiæ in Paganetico sinu: causam nominis lege apud Steph.

Aphidantes, *ἄφιδαντες*, populi sunt ex Molossis (ut inquit) Stephanus) ita dicti ab Aphidante rege.

Aphidnæ, arum, *ἄφιδνα* Stephano, Locus celebris in Attica, Seneca in Hippol. parvas alias Calcet Aphidnas. Est etiam Civitas Laconiae.

Aphneum, *ἄφνης*, civitas Phrygiae, & alia Lydiae, Steph.

Aphnites, palus circa Cyzicum, Artynia prius, *ἄφνης*, Steph.

Aphormium, *ἄφειριον*, locus Thespiensium, Steph.

Aphricæ, *ἄφρικ*, Ger. *Emir auf dem bey teut des Erdhodes oder der Welt*, tertia orbis pars, ab Asia Nido fluvio, ab Europa mari mediterraneo discreta: ita dicta quasi Aprica, quod Solis æstibus maximè sit exposita. Alii à Græcis sumptum putant nominis hujus etymon, ut Africa dicta sit, quali *ἄφρικ* dicitur.

hoc est, sine horore aut frigore. Est enim hæc regio calidissima, ut quæ magna sui parte inter Tropicos sita sit. Vide plura supra in distinctione AFRICA.

Aphrodisias, *ἄφροδισίας*, Insula est in mari Persico, ubi Persia à Carmania separatur: sic dicta, quod in ea Venus quam religiosissime coleretur: alio nomine *ἄφροδισίας* dicta. Insulae hujus meminit Plin. libro 6. cap. 25. ¶ Est præterea Aphrodisias Ciliciæ oppidum, teste Stephano. ¶ Est item insula in Oceano Hispanico, non procul à Gadibus: de qua Plin. lib. 4. cap. 22.

Aphrodisium, *ἄφροδισιον*, Oppidum fuit in Latino maritimo, quod postea mutato nomine Antiū dictum est. De hoc Plin. lib. 3. cap. 5. ¶ Apud Græcos hoc nomen significatur statua Veneris, atq; ad eam res ipsa venerat. Unde & *ἄφροδισια* dicitur, pro eo quod est Rem venerem exercere.

Aphrodisium, *ἄφροδισιον*, Carix promontorium est Pöponio, quod Aphrodisias Plinio appellatur. ¶ Est & Aphrodisium Prolemæo urbs Africae. ¶ Est præterea Aphrodisium Hispaniae Tarracensis promontorium, eodem autore.

Aphrodisius, *ἄφροδισιος*, Præsul Bituricensis, Petri discipulus, genere Aegyptius, qui diem suum obiit apud Bituriges, teste Volaterr.

Aphrodite, *ἄφροδίτη*, Ger. *Ein Junau Veneru*, Veneris cognomen est, dictum *ἄφροδίτη* hoc est, à spuma. Venerè enim ex spuma maris ortam esse Poëtae fabulantur.

Aphthides, pars Aegypti, Steph.

Aphthonius, *ἄφθωνος*, Sophistæ cuiusdā nomen, qui in Rhetorica Hermogenis *ἄφθωνος* hoc est, præ exercitationes conscripsit, quæ etiam hodie extant.

Aphydna, Vide APHIDNA.

Aphyre, *ἄφειρα*, vel Aphytia, *ἄφειρα*, Oppidum est Thraciæ non procul à Pallene, Apollinis oraculo insignitum: ad Aphyro quodā indigena ita appellatum. Hujus incolæ dicuntur Aphytici, apud Stephanum.

Apidanus, *ἄπειδος*, Fluvius est Thessalicae, cui Enipeus, Melas, & Phœnix miscetur, quos ipse secum in Peneon defert, ut habet Lucanus, li. 1. it gurgite vasto Apidanus, nunquāq; celer, nisi mistus Enipeus.

Apinnates, populi, Plin. lib. 3. cap. 14.

Apinæ, & Tricæ, Duo oppida Apuliae fuerunt, quæ Diomedes evertit tanta ignominia, ut in proverbio ludibrium trāsierint. Quoties enim rem nullius pretii ostendere volumus, Apinas & Tricas nominamus. Mart. li. 13: Sunt Apinæ, Tricæq; & si quid vilius illis.

Apisla, civitas Italiae.

Apis, *ἄπης*, Ger. *Ein Ochs*, *ἄπης* hæc Negropiter fuit in Osa vetebrata. Bovis nomē apud Aegyptios, quem pro deo colebatur alio nomine Serapis dictus. Corpore erat tigris, cæcidea fronte, in tergo alba nota insignis, duplicibus pilis in cauda, & lingua cæcivata notatus, quem certos vitæ annos excedere non licebat. Hinc in lacum demersum Aegyptii, in dicto iustitio, veste scissa, & laceratis crinibus defunctum plangebant: invento verò alto misere lætabantur. Responsa autem dare non reliqua oracula solent: sed si manu oblatum pabulum sumpsisset cōsulerentibus, secundos eventus, atque omnia prospera decernebat: si verò abaueret, omnia sinistra portēdebat. Ideo quum à Germanico Cæsare pabulum oblatum tenuisset, suenellum omen & indubiam necem, quæ paulò post sequuta est, prænuntiavit. Hæc Alexander ab Alexandro libro 6. cap. 2. & eadem ferè Marcellinus lib. 22.

Apis, Argivorum rex fuit, ex Iove & Niobe Phoronei filia progenitus, hinc habuit in uxorem. Hic quum Aegialeum fratrem regem præfecisset Achæie, in Aegyptiū, suum imperium transtulit, & quum ibi multa, præcipue vini usum homines rudēs docuisset, post mortē factus est Serapis, & Maximus Aegyptiorum deus, qui in forma Bovis adhuc viventis colebatur, quem post centos vitæ annos mensum in sacerdotē sancte enecabant, alium cum locū quarentes, quem sustulerunt, morebantq; petralis tantisper etiam capitibus, donec alium reperissent. Est autem Apis lingua Aegyptiaca Bos. Macrobi. per Apim Solem intelligi putat, lib. 1. Satur. Ovid. Et comes in pompa comiger Apis erat. Vide OSIRIS alibi, ut priora ex Perotto, & aliis paulò aliter tractantur. Vide Strab. lib. ult. & Plin. lib. 8. cap. 46.

Apiscion, Nomen viri Trojani proprium.

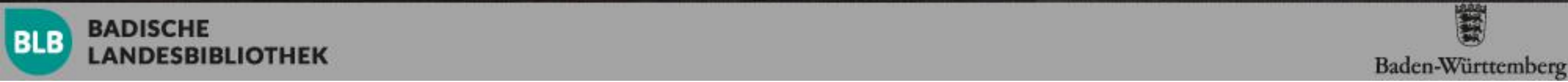
Apitani, populi, Plin. lib. 6. cap. 20. 36.

Apicius, *ἄπικος*, Omnium nepotum fuit princeps, cui parū visum est & principum cōgiaria, & Capitoli vectigal comestrationibus devorasse, nisi suæ etiam gulæ monumentum posteris reliquisset, conscripsit de gulæ irritamentis aliquot libris. Hunc visisse suo seculo testatur Seneca in lib. de Consolatione ad Albinam.

Apobaroti, *ἄπωβαροτί*, populi Aetoliae, Steph.

Apenninus, Vide APENNINVS.

Apolecti, Vide in APPELLATIVIS.

Apollo, inis, *Ἄπυλλος*, Creditus fuit Deus: quem Graeci etiam *Ἄπυλλος* hoc est, Solem appellint. Cui, ut Macrobius inquit, vaticinae fuerunt potestates. Nam fuit autor carminis, praesca vaticinii, sagittandi peritiam habuit, ait in medicinae percalluit, & citharam adinvenit. Unde Adagium: Quid tibi Apollo cecinit? Hoc est, quid tibi respondit? Allatum est autem ad Apollinis citharam, quia in illi tribuunt poete. Vfus est Aeschylus in Ajace Locrensi. Refertur a Zenodoto. Conveniet, ubi quis a principe redeuntem percussabitur quid responsi tulerit, si *Ἄπυλλος* *ἄπυλλος* *ἄπυλλος*. Et idem dicitur Liber, quod liber est vagetur per aeternum. Nonius etiam id est, pastor, dicitur est ab eo, quod Admeti regis pavent armenta. Apollinis tripodem vas aureum fuisse constat trium pedum, a Vulcano fabrefactum, ac pro munere Pelopi datum, quum uxorem duceret. Porphyrius ait eundem esse Solem apud superos: Liberum patrem in terris: Apollinem apud inferos. Vnde etiam tria insignia circa eius simulachrum videmus: Lyram, quae nobis ecclesiasticis harmoniae imaginem monstrat: Gryneum, quod terrenum numen ostendit: Sagittas, quibus infernus deus existimatur & nocuus. Vnde & Apollo dicitur est, ut quidam existimant, *Ἄπυλλος*, quod perdere significat, sive destruere, quod non paucos nimio aestu creditur extingueret. Vnde etiam spicula ei assignavit vetustas: quae tamen non dextera gestat, sed sinistra, quod ad iuvandum promptior sit, quam ad nocendum. Vnde etiam nonnulli *Ἄπυλλος* *ἄπυλλος* *ἄπυλλος* hoc est, ab abigendis morbis, Apollinem dicitur existimant. Apollinea quatuor Cicero ponit, Primum, antiquum cultorem Athenarum: alterum Corybantis filium, natum in Creta: tertium ex Iove & Latone natum, qui ex Hypsiboreis Delphos venerit: quamvis Eusebius antiquorum illum describat: quatum in Arcadia, quem Arctides, quod illi leges dederit, *Ἄπυλλος* vocant. Deinde ob nimiam severitatem regno pulsus, ad Admetum Thessaliae regem confugit, & iuxta Amphrysium amnem eius armenta pavit. Quare a posterionibus pro deo colitur, & ab Homero variis nominibus appellatur. *Ἄπυλλος*, *ἄπυλλος*, ab eius felicitate artibus & inventis.

Apollinis insula, in Libya est. Steph.
Apollinis civitas, Minor in Aegypto est, Libyam versus: maior in Aegypto: tertia in Aethiopia iuxta rubrum mare. Steph.
Apollo, [Germ. Ein Gott bey den Griechen, wachem sie für ein Kind der Argonen, des Gesangs und der Reim in hielten.] Iovis & Latonae filius, natus ex Delo eodem partu cum Diana, quae & ipsa Phoebe dicitur. Adultus Pythonem serpentem sagitta occidit: deinde Cyclopes, ob fabricatum fulmen, quo filius eius Aesculapius fuit, ad inferos detrusus: unde aliquandiu divinitate privatus, Admeti Thessaliae regis armenta apud Amphrysium eiusdem regionis fluvium pavit. Feitur accepisse citharam a Mercurio, & postea Musis praefuisse. Amavit Cyrenem puellam: item Daphnem, Penet fluminis filiam, quae fugiens illum amorem, in laurum conversa est, arborem huic sacram. Item Hyacinthum, liberali forma parvulum, quem mortuum in flore sui nominis commutasse fertur. Branchum item Thessalam, cui in suo templo sacra fieri iussit. Vicem Marlyam ubi cinem, a quo laecellitus fuerat tibi cantu, victu exornavit. Illi muros, adjuvante Neptuno Laomedonti regi aedificavit. Medicinae usum primus intulisse & propterea deitatem meruisse dicitur. Author est Carminis & Musices: quapropter poete praecipuum sibi nomen faciunt. In Rhodo insula Colosum habuit tantae magnitudinis, ut inter septem mundi miracula sit connumeratum. Triplex eius potestas, ut sit sol in caelo: liber pater in terris: Apollo apud inferos. Eius simulachra tria adpingebantur, lyra, clypeus & sagittae. Eidem ut Baccho perpetua juvenus adscribitur, propterea semper imberbis a Poetis fingitur. Multa habet nomina, quae a locis, in quibus potissimum colebatur, ei sunt indita.

Apollinicus, a, um, adjectivum, [φωλλικός. Pol. Lekarj.] ut Apollinea ars, pro arte medica. Ovid. lib. 3. Tuist. Nullus, Apollinea qui levet arte malum est. Est ars Apollinea, pro arte vaticinandi. Ovidius in Ibis: Apollinea clarus in arte senex. Tiresiam intelligit.

Apollinarius Ludj, qui in honorem Apollinis fiebant: de quorum institutione vide Livium. *Ἄπυλλος*. Cic. ad Att. Ludj Apollinarij Diphilus tragicus in nostrum Pompeium petulantiter inventus est.

Apollinarius, Ludj quum in unum annum voverentur, incertoque die fierent, senatus P. Licinium Varum, praetorem urb. ferre ad populum iussit, ut in perpetuum in statum diem voveretur: hi ludj, quum Annibal esset in Italia, ex Maris, clari vaticinae primium instituti, cuius in libris haec inventa Livius recitat li. 15. eademque ferit & Macrobius lib. Sat. 1. Hostes, Romani, si expellere vultis, Apollini vovendos cenfeo ludos, qui quotannis comiter Apollini fiant: quum populus dederit ex publico partem, privati uti conferant pro se, suisque ludis faciendis praerit praetor is, qui jus populo, plebique dabit sum-

um, xviri Graeco ritu facta faciant. Hoc invento carmine, cefuerunt patres Apollini ludos vovendos, faciedosque: voveri autem, & fieri a praetore urb. quod is esse videretur, qui jus populo, plebique summum daret: quum facti essent, duo decem milia aenis praetori ad rem divinam, & duas hostias majores dandas: & ut xviri sacra ritu Graeco facerent, hisque hostias Apollini bove aurato, & capris duab. albis auratis: Latonae bove foemina aurata: ludos praetor qui facturus esset, eduxit, ut populus per eos ludos stipem Apollini, quantum commodum esset, conferret: populus eos coronatus spectavit: matronae supplicavere, vulgoque apertis januis in apparulo epulati sunt: celeberrique dies omni ceteroniarum genere fuit. Anno proximo, refecente Calpurnio praetore, decrevit Senatus, ut iudi in perpetuum voverentur: tricennio post, ut in perpetuum in statum diem voveretur. P. Varus, ut diximus, praetor urb. a festum iustus, legem tulit, & ex lege ipse primus vovit, feceritque ante diem 11. nonas Quint. eumque, quem solennit deinde servatum Livius tradidit: ego tamen M. Brutus, qui Celsam interfecit, praetoris urbani abiectionis nomine, neque uno die tantum, neque 11. nonas Quint. factos invenio, sed qui nonis Quint. essent commisi, usque ad 11. Idus datus fuisse: quod ex duob. locis est. ad Attic. lib. XVI. colligitur: atque hoc ipsum de pluribus ludorum Apollinarum diebus, confirmat satis plant ut videtur, Livius lib. XXXVII, his verbis: Ludis Apollinarij ad P. Aulus Quint. caelo sereno, interdum obfcurata lux est. Ex libro nostro de legibus Romanis.

Apollodorus, *Ἀπολλόδωρος*, Nomen pictoris excellentis, & nomen oratoris Pergamensis, Apollodori sex memosantur. Primum Atheniensis Comicus. Secundus Celsus, cuius comediae fuerunt Philadelphicae, & Syphis. Tertius Tarsensis Tragicus. Quartus item Atheniensis grammaticus, Aristarchi discipulus. Quintus Pergamensis rhetor, praceptor Calpurni, qui docuit Augustum. Sextus Alexandrinus Comicus, Menandri amulus.

Apollonia, *Ἀπολλωνία*, Oppidum in ea parte Macedoniae, quae Adriatico mari adiacet. Coninthiorum colonia, optimis olim instituta legibus. Vulgo his temporibus, Valera nominatur. De hac Strabo: Condidit Apolloniam Coninthi. Cor. yre. ad Aeante fluvio fladit decem, a mari sexaginta. Et ad Apollonia inter insulas Thraciae, cis Istrum amnem locata. Est & Apollonia civitas in Creta, & alia in Syria. Vide Stephanum.

Apolloniatum, *Ἀπολλωνιάτιον*, populi Apolloniae. Valer. Mar. li. 1. Apolloniatum quidam penitentiam egerunt.

Apollonias, *Ἀπολλωνιάς*, Verbs in Patrao iuxta Delphos, alias Cyparissus dicta, Stephanus. Vide in Cyparissio. Triocra etiam Peloponnesi olim Apollonias dicebatur. Stephanus.

Apollonius, *Ἀπολλώνιος*, Nomen philosophi Alexandriae, qui Rhodi vixit: unde & Rhodius appellatus est. Fuit etiam hoc nomine Alabandensis Philosophus, dictus a Suetonio clarissimus dicendi magister, sub quo (ut Plutarchus scribit) Cic. & Celsar condiscipuli fuerunt. Praeter hos fuit & Apollonius Tyanus, Pythagoricus Philosophus, & magus, cuius vitam inscripsit Philostratus, Graecorum omnium mendacissimus. Fuit hic dum Ephesi vitam ageret, & forte in multitudine disputaret, per eam horans, qua Domitianus interfecit: dicitur & eiusque stetit, atque ubi primum loqui potuit, exclamavit: Euge Stephane pulchre, Stephane percutit sceleratum: pulsasti, vulnerasti, & interfecisti.

Apoliopolitis, praefectura, Plin. lib. 5. cap. 9. 11. 70.

Aponus, penultima correpta, *Ἄπων*, Fluvius seu fons calidis aquis, haud longe a Patavio, vel vicus ipse, in quo Balnea sunt. Lucan. lib. 6. Colle sedes, Aponus terra ubi sumit iter. Atque Antenorci dispergitur unda Timavi. Aponus autem dicitur non tam quod morbis medeatur, quam quod sine dolore remedium afferat.

Appianus, *Ἀππιανός*, Alexandrinus nobilis historicus, qui Adrianus imperatoris temporibus claruit. Scripsit Romanae historiae libros XXII, quorum novem tantum ad nos pervenerunt.

Appion, *Ἀππιών*, Nomen fuit Grammatici Aegyptii, Philonici huius, qui a laboris magnitudine cognominatus est Mochthus. Hunc Tibenus Celsar per contemptum Cymbalum mendi appellabat, qui publice famae tympanum potius videtur perisset. Autor Plin. in praefatione. Immortalitate se donavit, quod ad quos aliqua componebat. De hoc etiam Iosephus scribit, quod esset malus & indoctus, totiusque vitae reponibus impotens calumniator omnium, cor alium habens. Tu vide Iosephum. Fioruit temporibus Dionysii Halicarnassensis & Iosephi.

Appius Claudius, Qui postea Celsus cognominatus fuit, inter oratores numeratur a Cicero in Bruto. Hic cum Caio Fabio Censori creatus, viam ex lapide qua drato stravit, qua a Porta Capena Brundisium usque duceret. A quem quosdam ab illo Appia dicta est, in urbem duxit. Idem postea censor factus, quum audisset Romanos de Pythi pace consulere, in

Curiam sese defecit iussu, gravissimaq; oratione obtinuit, necem Pythio, nisi prius Italia decessisset, pax intreret.

Appia via, id est curia. Via erat Romae saxo quadrato strata per portam Capenam, Capuam: vel, ut alii volunt, Brundisium usq; dicens, ab Appio Claudio Caeco strata. Cic. pro Caelio: Appius Claudius Cæcus pacem Pythi dicitur, aquam adduxit, viam munivit.

Appiana poma, id est mala poma, ab Appio ex Claudia gente cognominata: odor his maximus est, sed cotoneorum, magnitudo non multo inferior. Plin. lib. 13. cap. 14.

Appote, Oppidum. Plin. lib. 6. cap. 28. 55.

Appites, id est, Pflamnis Aegypti regis filius, cui in regno successit. Hic, ut testatur Herod. lib. 2. ab Aegyptiis, qui a se ad Amasium defecerant, strangulatus est, & sepultus in patremis monumentis.

Aprus, id est, Vrbis Thracie. Steph.

Apros, colonia. Plin. lib. 4. cap. 11. 36.

Aprufus, fluvius. Plin. lib. 3. cap. 15.

Aprussini, populi. Plin. lib. 3. cap. 11. 15.

Aprutium, Italiae regio inter Apuliam & Picenum. Hæc etiam Samnium dicebatur, ubi multi populi erant. In ea civitates, Aquila, Adria, Sulmo, Ortona, Arpium, Aquino, & multæ alie.

Apharus locus in Euxino, ablytus ante dictus.

Aplia, id est, Gens Scythica, in Asia vicina. Steph.

Aplorus, Vrbis Ponti Cappadocie. Ptol.

Aplorus, id est, Insula in mari Adriatico, adiacens Liburnie, in qua civitas eodem nomine, ut Ptol. lib. 1. scribit.

Aplius, id est, Fluvius est in ea parte Macedoniae, quæ mari Adriatico incumbit non procul à Dyrrachio: de quo Strab. lib. 7. Lucan. lib. 5. Tellus quam volucer Genusus, quam mollior Aplius circumvenit ripa.

Aplynthus, id est, civitas Thracie, & regio Aplynthi dicitur.

Aptera, id est, neutri generis, Vrbis in Lycia & altera in Creta insulis vocatur, quod victe ibi cantu à Mulis, præ mero: rebusque pennis in mare desilissent. Autor Steph.

Apuani, vulgo Genovesi, Ligures sunt, teste Liv. lib. 10: Sempronius (inquie) Pilius in Apuanos Ligures vaitando, aperuit viam, &c.

Apulia, id est, Germ. Ein Landtschaft in Italien, vrbis gentium Italiae gemmet. Italiae regio, mari Adriatico continens, inter Dauniam & Calabria, quæ & Iapygia, ab Iapyge Dardanio, qui eam regionem tenuit, dicta est. inquit. Corripit autem hoc nomen primam syllabam, & unico p scribendum ostendit tamen interdum alitrum p, ut eandem producat. secundam autem syllabam semper pro ducit. Contra Apulus semper primam producit, & corripit mediam. Hor. li. 3. Carm. Natricis extra limen Appuliz. Iuven. Vendit agros, sed majores Appulia vendituri: & prima producit. Hinc Apulus, cum, &c. Appulius, adject. Lucan. lib. 3. Appulus Adriacas tunc Garganus in undas.

Aquila, Vrbis nomen est in Brutis, ex cuius Furconis antiquissimi oppidi à Longobardis edificata. Volaterr.

Aquileia, id est, vulgo Aquila, Carnorum metropolis, iuxta quam defluit Timavus: à legendis aquis dicta. Martialis: Et tu Ledæ fœlix Aquileia Timavo. Plinius Aquileiam collocat in decima regione Italiae. Fuit autem Romanorum colonia duodecim mille passibus à mari sita. Ad eam flumine a dextero oritur navigatur navibus per Nativonem fluvium. Ex hac oritur Chromatus, ad quem Hieronymus sæpè scripsit: & Rufinus Græcè, Latineq; eruditus, qui Iosephum convertit in Latinum, cuius archiepiscopus est Mediolani in sancti Ambrosii fano, Longobardis characteribus carissimus.

Aquilinus, id est, Cognomen Iulii consulti, factum à colore lanigro.

Aquilo, pen. corr. Ventus Septentrionalis, frigidus & siccius: ita dictus à vehementissimo volatu instar Aquilæ. [Hic] phœnix. Gall. Le vent de Bise, le vent de Septentrion. Ital. Aquilone, Grece. Germ. Nantwind der Wester der Wind imhngst von

Witnacht. Hils. Reganon, viciis entre Narce y Solano. Pq. 20. 1901. Vn. d. f. c. l. i. Ang. The northwind. De hoc dicitur Ovid. lib. 6. Metam.

Apra mihi vis est, qua tridra nubila pello, Et freta concutio, no dolosq; robora verito, Induroq; nives, & terras grandæ pulso. Idem ego quum staret cælo sum nactus aperto, (Nam mihi campus is est) tanto molimine luctor, Ut medius nostris concursibus infouet æther, Exiliantq; cavis cliis nubibus ignes, Idem ego quum sub convexa foramina terræ, Suppolsiq; ferox imis mea terga cavernis, Sollicito manes, totumq; tremoribus orbem.

Flat autem hic ventus, teste Plin. lib. 2. ca. 47. inter Septentrionem & ortum solstitialem, è regione Cauri.

Aquilona, id est, re adiect. [Hic] phœnix. Ang. Temard the north. Cic. de Nat. deor. Sed eua regio, quæ tunc est Aquilonaris, tunc Australis.

Aquilona, id est, um, ut loca Aquilonia, in quibus flat Aquilo. Plin. lib. 27. cap. 13: Omnes vero herbe vehementiores effedu, vitiibusq; sunt in frigidis locis, ut in Aquilonis.

Aquinum, id est, Ptolemæo, vulgo Aquino, Oppidum est Latii, aut (ut alii placet) Campanie. Cic. 2. Phil. Quum Româ proficiscens ad Aquinum accederet, obviam processit magna sanè multitudo.

Aquisgranum, Germanie nobilissima civitas, prius Vegera dicta, Caroli Magni sepulchro nobilitata. [Vulgo] Aquigrano. Ger. Noh.]

Aquitania, id est, vulgo Guienne vel Gasconie. Ger. Besstom in ein Landtschaft in Brandenb. Regio & terra Gallie pars, ab obliquis aquis Ligens. Hæc à Circio Oceanû habet, qui Aquitanicus sinus dicitur: à Meridie Hispaniam: à Septentrione Lugdunensem provinciam: ab ortu Narbonensem. In ea Tholosa, & Burdigala civitates. Hinc Aquitanus, nã, nã: unde Aquitani populi, inquit.

Aquites, pen. corr. Sacerdotis nomen apud Phasidæ. Valer. Flac. libro 6: --magnique sacerdos Phasidis arctois Aquites errabat in agris.

Aquila, Ptolemæo Oppidum Hetruriam: unde Aquilenses, quos Aquenses vocat Plin. lib. 3. cap. 5.

Ara, civitas Arabie regia, nec non & insula Arabie adiacens, ut scribit Ptolemæus. Habet autem hoc nomè priorè syllabâ productam.

Arabia, id est, Germ. Ein Landtschaft in Asia in welchem dem Judo schenkt und Egypt getogen. Regio inter Iudæam & Aegyptum, ab Arabo Apollinis ex Babylone filio. Solum Arabie interpretatur, sacrum. Est autem triplex Arabia, secundum Plin. li. 2: Vna foelix, quæ dicitur Arabie felix, altera Petraea, quæ dicitur Arabia Petraea, de quibus plura in dictione loquatur. In Arabia est mons Sina, qui & Oreb, in quo Moses legem accepit. In eadè & Phoenix avis nascitur & Sardonis pemma, & Arabia Petraea, quæ dicitur Arabia Petraea, in quo vetulissimo oppido, pars illa Arabie, quæ est Aegyptus, Iudæaq; confinis. Autor Ptolemæus. Straboni ac Plinio alio nomine Nabathæa dicitur. Post Petraea sequitur alia Arabie pars, Arabia deserta Ptolemæo vocata: Straboni autè Scenitis, quæ dicitur Arabia deserta, quod gês vaga & sine edificis in tætonis habite. Hæc à Meridie montibus Arabie foelicis cincta est: à Septentrione Mesopotamiam habet: ab Occidente Petraam. Cavam Arabiam ferere, vbi vbi dicitur Arabia deserta, pro frustra stare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam sumere. Lucian. in Apologia. Arabia foelix Meridie versus, inter duos sinus Arabicum, & Persicû, veluti peninsula excurrit, fluminibus scatens: quæ, ut Strabo scribit, bis quotannis, ut India, fertur ob fecunditatem. Vide Plin. lib. 6. cap. 28.

Arabs, bis, id est, Gentile nomen est, quo in significatur, qui ex Arabia ortu traxit. Virg. 3. Aen. --omnis eo terrore Aegyptus, & Indi Omnis Arabs, omnes verrebant terga Sabæi.

Arabibus & Arabicus, id est, adjectiva, ut Arabicus odor. Plaut. Mercat. Virg. li. 7: Hæc canisve, Arabisve parant. Propert. Nec si qua Arabio lacer dombyce puella. Vbi metri causa legendum est Arabio. Arabibus tamen, Arabibus adiens: aut, Arabibus nuntius. Arabibus. In eos dici soletum, qui à semel cepris nunquam desistunt. Adagiû hinc ortum existimant, quod olim sola mæcipia musicam exercerent, quæ plerumq; ex Arabia producebantur. Citatur ex Menandro: illiusq; meminit Iul. Pollux.

Arabice, adverb. ut Arabicè olere dicitur, bene olere, & odorib; Arabicis, inquit.

Arabus, id est, Apollinis fuit filius ex Babylone, ut inquit Plin. lib. 7. ca. 56, quem medicinæ artis quidam voluerunt extitisse reperiens. Est & Arabus lapis, teste Plin. li. 36. c. 21, eburnei cadonis, qui in pulvere redactus, aptissimus est denticulis.

